

katlerin maddeselleşmiş ifadelerini birer sembol hâlinde ortaya koymaya ve bu yoldan bazı sezgiler vermeye yeterlidir. Zaten bundan ilerisini kavrayabilecek hiçbir dünya varlığı da yoktur. Bu noktayı belirttikten sonra tekrar ayna örneğine dönüyoruz.

Yüksek ilkelerin icaplarıyla ruhların ihtiyacı bir aynadan yansır gibi evrene ve oradan gelen cevaplar da ruhlara yansır demiştik. Bir dünya örneği içine sokmak zorunluluğunda kaldığımız bu muazzam hakikatin sezgisini biraz daha kuvvetlendirmek istiyoruz. Buradaki ayna sembolünü dünya zaman ve mekânına uydurup ruhları bir tarafta, aynayı karşılarında, evreni de öbür tarafta düşünerek ve aralarındaki mesafelere göre, söz edilen yansımaları belirli sürelerle ölçmeye kalkışarak fikir yürütme- melidir. Çünkü evrenimiz üstü hakikatlerde dünyamıza özgü zaman ve mekân durumları yoktur. Bundan dolayı, burada zaman ve mekân kayıtlarından özgür kalarak ayna-ruh-evren kavramlarını birbirini içindeymiş gibi kabul etmek ve bu sembolle ifade edilmek istenen uygulamaya -insanların anladığı anlamda bir zaman payı vermeden- aynı anda olup bitiyormuş gözüyle bakmak gerekir. Önemle hatırlatmak isteriz ki ayna örneği üzerinde dururken insanların alışıık oldukları zaman ve mekân kaydından özgür sezgileri edinmeye layıkıyla başarılı olamadıkları anda, kendilerini bekleyen bir tehlike ile karşılaşmaları daima mümkün olabilir. Bu tehlike de hatalı bir anlayış tarzıdır. Yani bu bildirdiğimiz ruh-ayna-evren sembolünün zaman ve mekândan soyutlanmış sezgisi, hiçbir zaman insanı vahdet-i vücut kavramına sürüklememelidir. Çünkü bu yazıları iyi anlayanlar, burada böyle bir kavramın kastedilmediğini bilirler. Yüksek ilkelerle ruhların ve evrenlerin bir tek varlık hâline girebileceği düşüncesi, anlatmak istediğimiz hakikatlerden tamamıyla zıt bir yöne doğru insanı yöneltir ve onun bütün yüksek sezgilerini silip süpürür.

*

* *

Şurası bir hakikattir ki cevherleri birbirine göre daha bol olanaklara sahip ve daha üstün olan, bundan dolayı ruhların daha